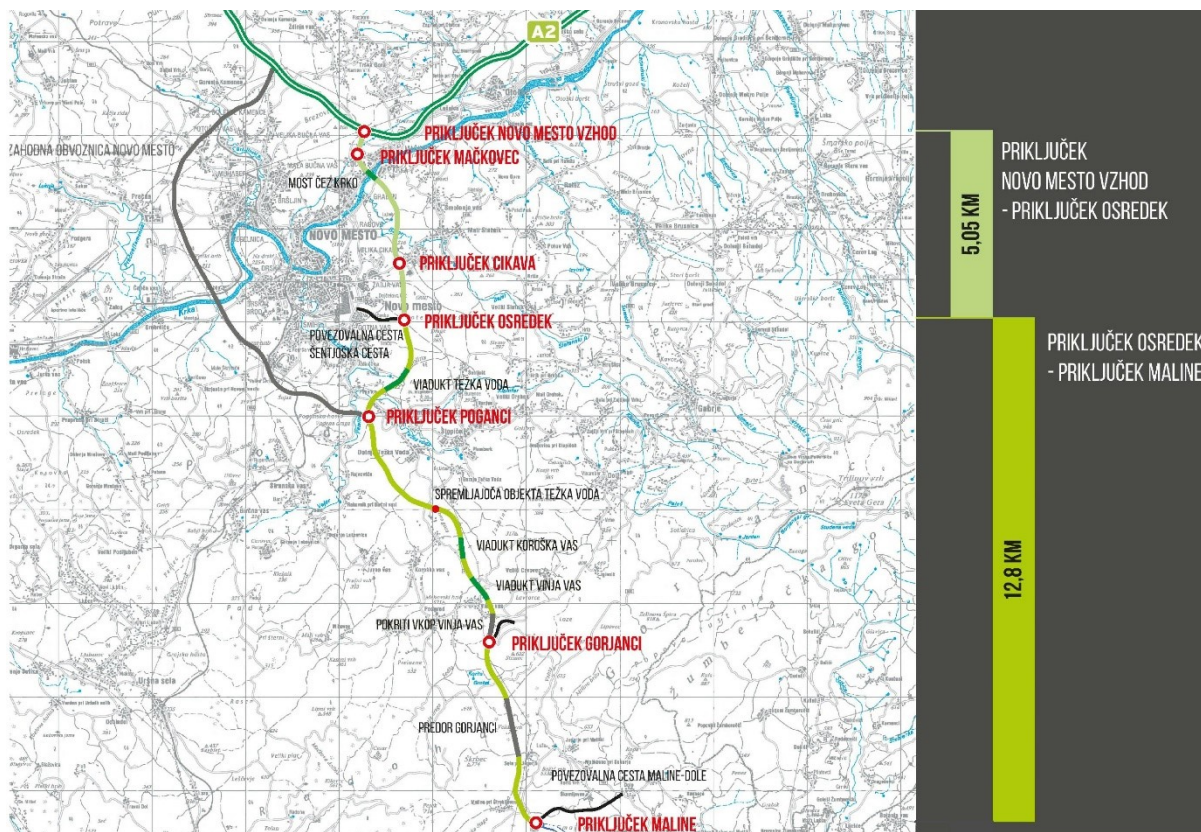

Tretja razvojna os jug

Tretja razvojna os jug, od AC A2 Ljubljana–Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline je vključena v Resolucijo o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030. Državna cesta je zasnovana kot štiripasovna hitra cesta v dolžini 17,85 km. Celotna trasa je razdeljena na štiri etape, sama gradnja pa je predvidena v dveh delih, in sicer:

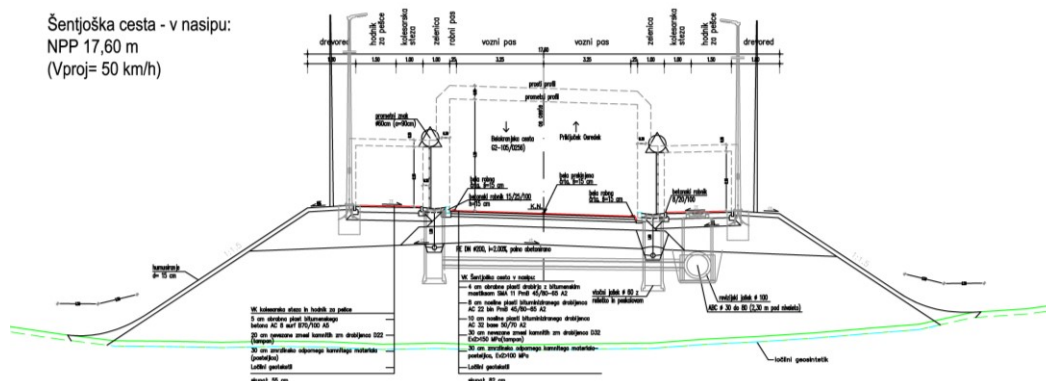
- prvi del (etapa 1 in etapa 2) v dolžini 5,05 km od priključka na avtocesto A2 pri Novem mestu do priključka Osredek, vključno s Šentjoško cesto do Revoza, ter
- drugi del (etapa 3 in etapa 4) v dolžini 12,8 km od priključka Osredek do priključka Maline.

Slika 1: Prvi odsek tretje razvojne osi jug, od avtocestnega priključka Novo mesto-vzhod do priključka Maline

Uredba o državnem prostorskem načrtu

Hitra cesta je načrtovana skladno z Uredbo o državnem prostorskem načrtu za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana–Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline (Uradni list RS, št. 102/12 in 70/17 – v nadaljevanju Uredba o DPN), s katero je določeno območje gradnje, tehnični elementi novih cest ter obveznosti investitorja v zvezi z nameravano gradnjo. Uredba o DPN je podlaga za izdelavo projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, izdelavo projektne dokumentacije za izvedbo del, izdelavo poročila o vplivih na okolje, izvedbo odkupov zemljišč potrebnih za gradnjo ter izvedbo vseh aktivnosti, povezanih s pridobivanjem dovoljenj za gradnjo in izvajanjem ureditev, ki so predmet Uredbe o DPN.

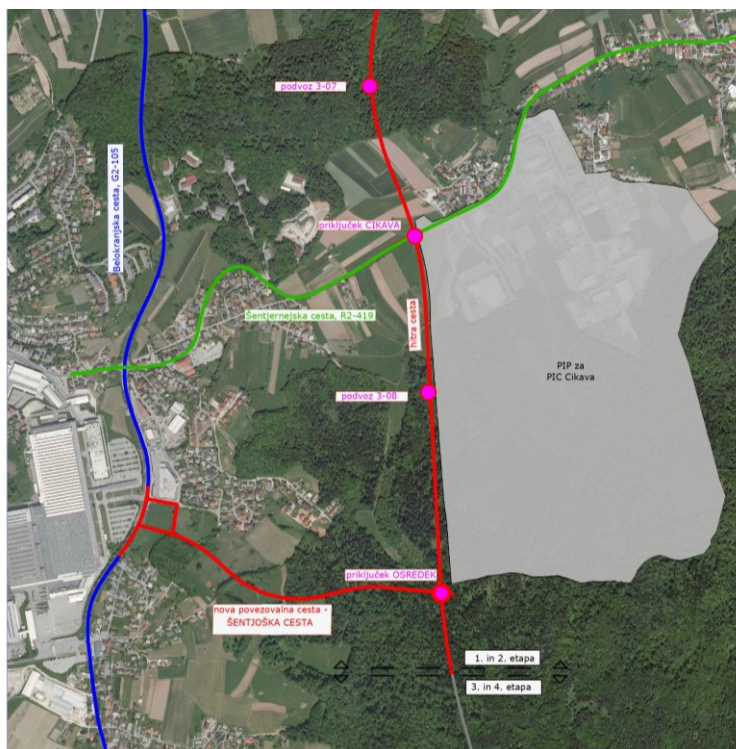

Slika 3: Karakteristični prečni prerez povezovalne, Šentjoške ceste

V nadaljevanju bo vsebina članka osredotočena predvsem na opis 1. in 2. etape tretje razvojne osi jug, s poudarkom na opisu trase od km 3,00 do km 5,05, ki poteka v območju krajevne skupnosti Žabja vas oziroma v njeni neposredni bližini.

Potek in značilnosti hitre in priključne ceste v območju krajevne skupnosti Žabja vas

Trasa hitre ceste v območju krajevne skupnosti Žabja vas poteka izven strnjenih območij stanovanjske pozidave, po gozdnih in kmetijskih površinah do priključka Cikava, v nadaljevanju pa ob zahodnem robu novo predvidene poslovno-industrijske cone Cikava. Obstoječe cestno omrežje državnih cest se na traso hitre ceste priključuje čez dva priključka: Cikava (Šentjernejska cesta oziroma R2-419) in Osredok (Belokranjska cesta oziroma G2-105, čez novo povezovalno cesto).

Slika 4: Potek hitre ceste in povezovalne ceste (rdeča barva) glede na lokacijo predvidene poslovno-industrijske cone Cikava (sivo območje), Belokranjsko cesto (modra barva) in Šentjernejsko cesto (zelena barva)

Dostopi do kmetijskih površin in sosednjih območij

Dostopi do kmetijskih površin se v največji možni meri ohranjajo. Nadomestijo se le dostopi, ki bodo z izgradnjo hitre ceste prekinjeni. Nadomeščanje dostopov na kmetijske in gozdne površine je določeno že z Uredbo o DPN (določeni sta lokaciji dveh podvozov), med podrobnejšim načrtovanjem pa so se rešitve usklajevale z Mestno občino Novo mesto in neposredno z lastniki kmetijskih površin, katerih se dotika gradnja hitre ceste. Poleg upoštevanja obstoječega stanja je bilo treba pri projektiranju hitre ceste upoštevati tudi načrtovano stanje na območju nove poslovne cone Cikava (PIC Cikava), zaradi katere bo današnje stanje gozdnih cest, poljskih poti in vlak na tem območju bistveno spremenjeno. Zaradi upoštevanja nove interne infrastrukture znotraj PIC Cikava so bili pridobljeni tudi podatki o načrtovani interni cestni infrastrukturi, katere naročnik in investitor je Mestna občina Novo mesto.

V območju krajevne skupnosti Žabja vas sta predvidena dva izvennivojska prehoda hitre ceste, ki omogočata dostop do kmetijskih in gozdnih površin. Podvoz 3-07 (deviacija 1-6) s svetlo odprtino širine 6,50 in višino 4,70 m ter podvoz 3-08 (deviacija 1-8) s svetlo odprtino širine 6,00 m in višino 4,70 m. Lokaciji obeh podhodov sta prikazani na sliki 4.

Omilitveni ukrepi

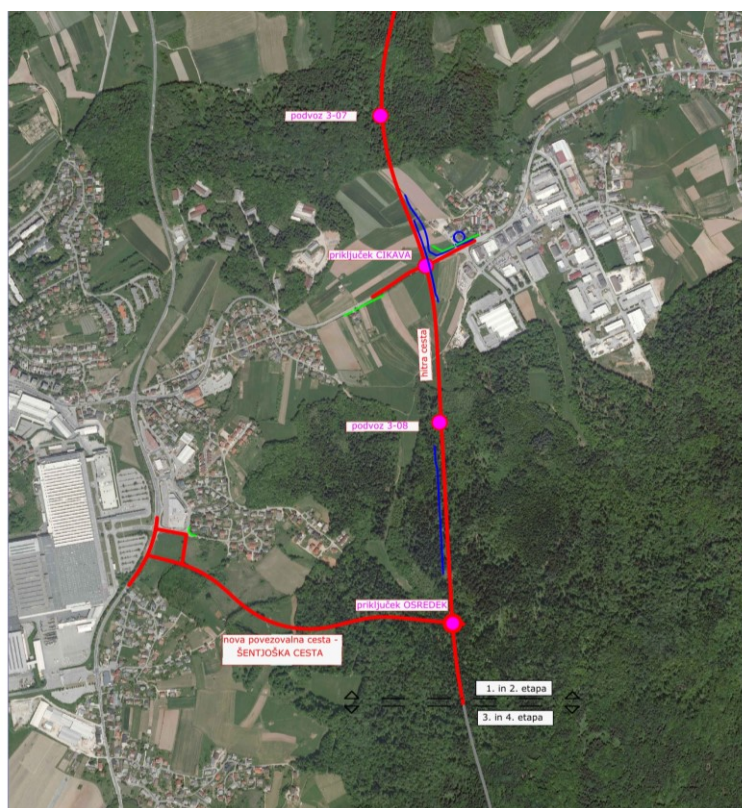
Sestavni del projektne dokumentacije so tudi geološko geotehnične in hidrogeološke raziskave ter elaborati in študije, ki služijo kot strokovna podlaga za projektiranje. Med temi elaborati so tudi elaborat gradbišča in ukrepov v času gradnje, elaborat ocene kakovosti zraka z delci PM10 in elaborat

obremenitve s hrupom. Omenjeni elaborati so izdelani skladno z veljavnimi predpisi in so podlaga za projektiranje omilitvenih ukrepov v času gradnje in v času obratovanja hitre ceste.

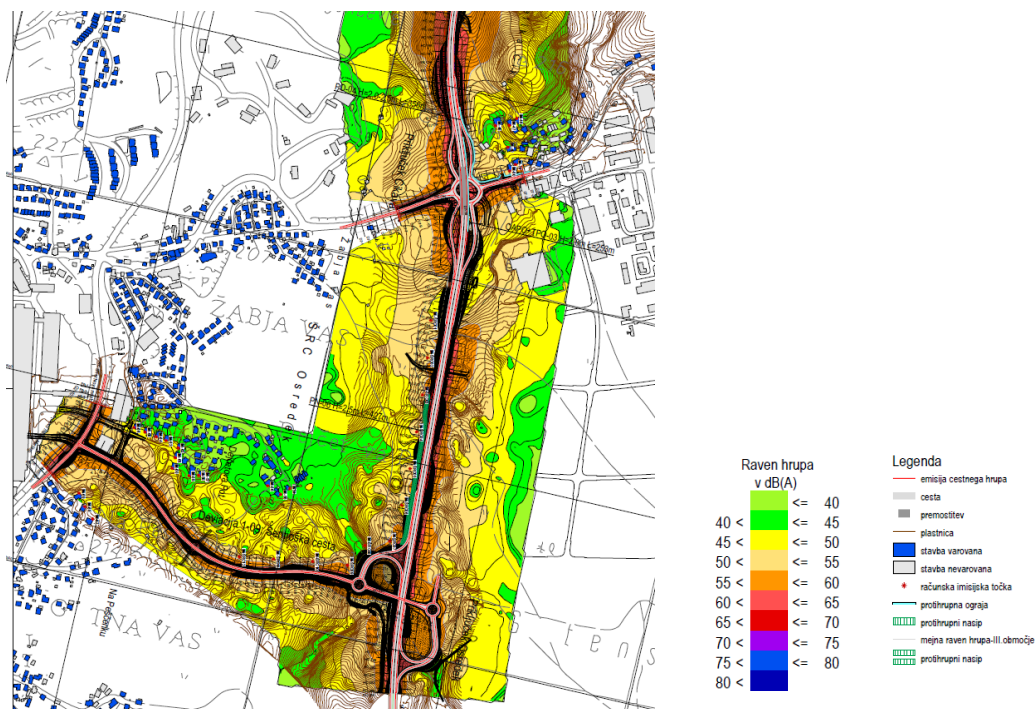
Na obravnavanem območju so predvideni naslednji omilitveni ukrepi:

- izvedba začasnih protiprašnih zaslonov v času gradnje v območju priključka Cikava;
- vgradnja tišje obrabne plasti (»tišji asfalt«) na celotni trasi 1. in 2. etape hitre ceste;
- postavitve sklopa protihrupnih ograj OAPO+TPO-03 v skupni dolžini 261,2 m, višine od 2,0 do 2,1 m, na vzhodni strani hitre ceste v območju priključka Cikava;
- postavitve sklopa protihrupnih ograj PO-04 v skupni dolžini 342,3 m, višine od 2,0 do 2,75 m, na vzhodni strani hitre ceste in ob Šentjernejski cesti – vse v območju priključka Cikava;
- izvedba pasivne protihrupne zaščite za stavbo ob Šentjernejski cesti;
- izvedba protihrupnega nasipa v dolžini 427 m, višine do 2,5 m, na zahodni strani HC – med priključkoma Cikava in Osredek.

Protihrupna zaščita se načrtuje in izvaja v skladu z določili Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS št. 43/2018, 59/2019). V skladu z navedeno uredbo se obremenitev s hrupom ocenjuje za stavbe z varovanimi prostori (to so na primer stanovanjske stavbe, šole, vrtci), ki so na obravnavanem območju razvrščene v tretjo stopnjo varstva pred hrupom, za katero velja mejna vrednost hrupa v nočnem času 55 dBA. Navedeni protihrupni ukrepi zagotavljajo, da hrup zaradi obratovanja državne ceste ne bo povzročal čezmernih obremenitev.

Slika 5: Izvedba protihrupnih (modra barva) in protiprašnih (zelena barva) ukrepov v območju krajevne skupnosti Žabja vas

Slika 6: Karta obremenitve s hrupom s protihrupno zaščito

Projektna dokumentacija, pridobivanje mnenj in gradbenega dovoljenja

Projektiranje na odseku 1. in 2. etape je v celoti zaključeno. Izdelana je projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja in projektna dokumentacija za izvedbo del, ki bo zaključena po pridobitvi gradbenega dovoljenja. Projektna dokumentacija je rezultat triletnega procesa projektiranja, ki poleg samega projektiranja vključuje tudi pridobivanje projektnih pogojev in mnenj pristojnih mnenje_dajalcev, usklajevanja ter recenzijske in revizijske preglede projektne dokumentacije. Vzporedno s projektiranjem potekajo še izdelava poročila o vplivih na okolje, parcelacijski postopki, pridobivanje zemljišč za gradnjo in priprava sporazumov.

Vso projektno dokumentacijo je recenzirala pristojna recenzijska komisija, na recenzijskih obravnavah pa je sodelovala tudi Mestna občina Novo mesto. K projektni dokumentaciji in poročilu o vplivih na okolje so bila pridobljena vsa pozitivna mnenja pristojnih mnenje_dajalcev, vključno z mnenjem Mestne občine Novo mesto in Agencije RS za okolje.

Tako pripravljena projektna dokumentacija je priloga k zahtevi za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki jo je DARS kot investitor nameravane gradnje vložil na ministrstvo za okolje in prostor maja 2020.

Za potrebe proučevanja tehnologije gradnje je DARS naročil izdelavo Študije prometa v času gradnje 3. razvojne osi jug na odseku od AC A2 Ljubljana–Obrežje, priključek Novo mesto vzhod do priključka Osredok (PNZ, d. o. o., avgust 2019, dopolnitev maj 2020, dopolnitev oktober 2020). Namenjena je

proučevanju možnih scenarijev odvijanja prometa v času gradnje s ciljem organizirati gradnjo na način, da bo vpliv gradbišča na obstoječe prometne tokove čim manjši. Proučenih je bilo enajst scenarijev, na podlagi katerih so bili določeni pogoji za organizacijo tehnologije gradnje. Predvidena je takšna gradnja hitre ceste in spremljajočih ureditev, ki bo zagotovila funkcioniranje avtocestnega priključka Novo mesto vzhod ter dvosmerni promet na Otoški, Šmarješki, Šentjernejski in Belokranjski cesti, delovne zapore, ki bodo potrebne zaradi preusmerjanja prometa, pa morajo biti čim krajše in izvedene izven prometno obremenjenih obdobj.

Študija prometa v času gradnje je, poleg že omenjenega proučevanja scenarijev, namenjena predvsem izbranemu izvajalcu del kot strokovna podlaga za dimenzioniranje zapor in drugih ukrepov v času gradnje. Iz navedenega razloga izdelana študija prometa v času gradnje določa zgolj okvirne pogoje, ki jih bo moral upoštevati izbrani izvajalec del pri pripravi elaboratov zapor in pri organizaciji tehnologije gradnje. Vse ukrepe na obstoječem cestnem omrežju v času gradnje bo tako določil izbrani izvajalec del, z njimi pa bosta morala soglašati tudi upravljavca lokalnih in državnih cest, to sta Metna občina Novo mesto in Direkcija RS za infrastrukturo.

Gradnja 1. in 2. etape

Gradnja 1. in 2. etape tretje razvojne osi jug se bo pričela na podlagi pravnomočnega gradbenega dovoljenja predvidoma spomladi 2021. Skladno s terminskim planom je DARS julija 2019 objavil prvo fazo izvedbe javnega razpisa za priznanje sposobnosti za izvajalca del in ga uspešno zaključil s pravnomočno odločitvijo priznanja sposobnosti izvajalcem. Tiste s priznano sposobnostjo bo v drugi fazi javnega naročila pozval k predložitvi ponudbe za izvedbo del. Druga faza bo izvedena v odvisnosti od pridobljenega gradbenega dovoljenja.

Za spremljanje gradnje je imenovana delovna skupina, v kateri so predstavniki vseh krajevnih skupnosti, ki se jih gradnja tiče, Mestne občine Novo mesto in investitorja. Delovna skupina je bila imenovana 20. avgusta 2020 in bo delovala v času gradnje. Njena ključna naloga bo vezana na sprotno reševanje vprašanj, povezanih z izvajanjem gradnje.

Aktivnosti na 3. in 4. etapi

Po izgradnji 1. in 2. etape tretje razvojne osi jug je predvideno nadaljevanje gradnje, in sicer na odseku od priključka Osredek do priključka Poganci (3. etapa) in nadalje do priključka Maline (4. etapa). Aktivnosti na 3. in 4. etapi so se pričele junija 2020 s podpisom pogodb za projektiranje, parcelacijo in pridobivanje zemljišč za gradnjo, o čemer smo obvestili tudi Mestno občino Novo mesto, ki je obvestilo objavila na spletni strani občine <https://www.novomesto.si/dogajanje/novice/2020081714323212/>.

Trenutno se na tem delu trase aktivno izvajajo parcelacijski postopki, geološko geomehanske in hidrogeološke raziskave, vzporedno pa teče proces projektiranja.

Dostop do informacij

Informacije glede izgradnje južnega dela tretje razvojne osi lahko pridobite tudi na spletni strani DARS https://www.dars.si/Infrastrukturni_projekti/Tretja_razvojna_os. Na omenjenem naslovu lahko dostopate tudi do podrobnejše gradbene situacije, situacije prometne opreme in signalizacije, karakterističnih profilov hitre ceste in Šentjoške ceste ter preglednega vzdolžnega profila hitre ceste za 1. in 2. etapo tretje razvojne osi jug, vse iz projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja. Iz našete dokumentacije so razvidne podrobnejše ureditve, omenjene v tem članku.

DARS, d. d.